

Nootropika

- zlepšení kyslíkového a glukózového metabolismu v nervových buňkách
- některá zlepšují syntézu proteinů v neuronech
- některá odstraňují volné radikály a tak chrání membrány neuronů před jejich destruktivním vlivem
- řada inhibuje acetylcholinesterázu nebo usnadňuje vazbu ACH na jeho receptor
- zlepšují fluiditu krve snížením agregability trombocytů
- potlačují arteriální spazmy
- pozitivně ovlivňují průtok krve mozkem
- akutní stavy s poruchami vědomí

- farmakoterapeutický účinek nastupuje poměrně rychle
- již první dávky upravují kvantitativní i kvalitativní poruchy vědomí
- podmínkou je jejich dostatečná dávka

- indikační oblasti:

- akutní psychické stavy po akutních organických postižení CNS
- kvantitativní poruchy vědomí po úrazech mozku → urychlení návratu vědomí
- akutní intoxikace
- akutní cévní mozkové příhody
- hypoglykemické kóma
- celková anestezie
- upravují kvalitativní poruchy vědomí (delirantní stavy)
- upravují stavy zmatenosti
- nastupující mozková arterioskleróza

- netoxická

- lze je indikovat ve větších dávkách

- minimální vedlejší účinky:

- obtíže při usínání

Meclofenoxat (Cetrexin, Lucidril)

- ordinuje se ráno a v poledne (večer by bránil usínání)
- lidé s organickým psychosyndromem, kteří přes den dřímají, ale večer nemohou usnout

Piracetam (Piracetam AI, Nootropil, Geratam, Oikamid)

- při léčbě organicky a toxicky podmíněných stavů zmatenosti a dezorientace
- zkracuje dobu zmatenosti po probuzení z celkové anestezie, po elektrošokové léčbě, po neurochirurgických zákrocích, po úrazech hlavy, po akutních cévních příhodách, po intoxikacích alkoholem
- i v případě psychických poruch, které souvisejí s endokrinopatiemi a při nastupující arterioskleróze

Pyritinol (Encephabol, Enerbol)

- při počínající arterioskleróze i u encefalopatických dětí

Clomethiazol (Heminevrin, Distrauneurin)

- při léčbě delirantních stavů, spojených výrazným neklidem
- při léčbě deliria tremens
- silné tlumivé účinky → lze jej užit jako hypnotikum

Dihydroergotoxin (Secatoxin, DH-Ergotoxin)

- vazodilatační a nootropní účinek
- směs alkaloidů
- při úbytku mentálních schopností ve stáří

Antioxidanty

- také nootropní účinek
- chrání neurony před oxidačním procesem zvyšováním aktivity glutathionperoxidázy
- vitamin E – napomáhá zpomalení Alzheimerovy demence

Seleginil (Jimex, Segelin, Separtem)

- nootropní účinek
- ireverzibilní inhibitor MAO typu B
- MAO je aktivní hlavně ve stáří, potlačení její aktivity → zvýšení koncentrace DA v mozku a zvýšení např. proteosyntéza
- u Parkinsonovy choroby a Alzheimerovy demence
- upravuje kognitivní funkce a kvalitu vědomí
- ve vyšších dávkách působí antidepresivně

Centrální vazodilatancia

- také mj. nootropní účinek
- zejm. v léčbě vaskulárních demencí
- snižují tonus hladkého svalstva cév v mozku i v periférii a zlepšují vlastnosti krve